

BIBLIOTECA R&R

Sorin Catarig

**MOARTE PRINTRE
STABILOPOZI**

Editura Ratio et Revelatio
Oradea
2018

Redactor: Flori Bălănescu
DTP: Dan Ichimescu
Coperta: Dan Ichimescu

Copyright © Editura Ratio et Revelatio 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
CATARIG, SORIN

Moarte printre stabilopozi / Sorin Catarig. - Oradea : Ratio
et Revelatio, 2018

ISBN 978-606-8680-83-5

821.135.1

coperta 1: Daniel Bălănescu, *I am watching you*

Editura Ratio et Revelatio, Oradea
str. Sofiei, nr. 3, Bihor, România, 410183
e-mail: office@ratioetrevelatio.com

www.ratioetrevelatio.com

I.
UNELE CONSIDERAȚII ASUPRA TEHNICII
SALVĂRII APARENȚELOR

„...această mizerabilă curte interioară care este viața mea.”

Fernando Pessoa

Din memoriile Infanterului

1.

Pe urmă, mă urcai tiptil în podul atelierului, știi, atelierul ăla din fundul curții unde pînă mai anul trecut lucra bătrînul care acu muri, că acolo auzeam eu pisica aia care făcuse pui, dar trebuia să aștept pînă ce pleacă ei ca să pot face ceva, fiindcă, pricepi, eu trebuia să iau pui să-i arunc și să alung pisica să nu mai vină pe aicea, pentru că nouă nu ne plăceau pisicile.

Așa că mă urcai în pod și îi găsii pe toți, erau trei, mici ca niște șobolani, nu aveau nici măcar ochi și erau grozav de enervanți cum tot mieunau, de îmi venea să le fac nu știu ce acolo pe loc. Îi pusei în punga aia de plastic pe care mi-o dăduseră, că le spusei că îi scap eu de pui și îi arunc la groapă, numai să pun mîna pe ei. După ce îi luai, coborîi din pod cu punga, trecui prin coridor, traversai strada și intrai în grădina bisericii, știi, grădina aia mare cu pruni și peri și cu nucii ăia înalți. Decît că, exact în momentul ăla, blestemații de pisoi se porniră să miaune și mă enervau foarte tare, așa că le trăsei vreo două cu punga de un gard, ca să-i învâț minte și să mai tacă odată. Pe urmă, trecui pe sub nucii ăia înalți și ajunsei la groapa cu mizerii din fundul grădinii, și așa de tare mai mirosea

că trebuia să mă țin de nas tot timpul.

Atunci îmi luai un pic de avînt și azvîrlii punga exact în mijlocul gropii, și numaidecît ăia începură să se miște și să se zbată, dar nu mai era cum să mai scape, iar pînă la urmă punga se scufundă de tot și gata. Pe urmă plecai acasă, dar numai ce mă văzură și se și luară de mine că de ce dădui cu punga de toate gardurile.

2.

Era o zi frumoasă de vară și eu mă jucam prin curte singur, mă înțelegei, pentru că toți prietenii mei erau plecați în vacanță la rude la bunciuunchimătuși, dar eu de fapt nici nu pot spune că am prieteni, că și tata îmi tot zice că sînt un sălbatic și tot fug de oameni de parcă oamenii ar vrea să mă mănînce, că vezi, țin minte că atunci cînd a venit la noi omul ăla care era prieten cu bătrînul, eu m-am ascuns repederepede sub masa de pe coridor pentru că mie îmi plăcea foarte mult să mă joc pe coridor cînd eram singur, pentru că mă uitam în curte la ocolul silvic că acolo erau mașini și mie îmi plăcea să mă uit la șoferi atunci cînd le porneau.

Dar omul ăla despre care ți-am povestit nici nu a stat prea mult atuncea, pentru că bătrînul nu era acasă, și cînd a ieșit din bucătărie eu nici nu am avut vreme să mă ascund, dar el nici nu m-a văzut fiindcă era foarte grăbit și a trecut pe lîngă mine fără ca să mă observe, iar de la noi s-a și dus repede la gară și acolo imediat s-a și aruncat sub tren, că doar mi-a povestit mie bătrîna că nici ei nu i-a venit

să creadă atunci cînd i-au spus oamenii ce s-a întîmplat, așa că s-a dus pînă la gară ca să vadă dacă era adevărat, că așa cum știi gara era aproape de noi, și pe urmă cînd mi-a povestit ce a văzut acolo, l-am tot visat pe omul acela vreo cîteva nopți, și îmi era frică mai ales atuncea cînd mă duceam să mă joc prin grădină, că mi se tot părea că iese dintre buruienile acelea mari de lîngă gard și se ia după mine, și parcă era încălțat tot cu galoșii ăia legați cu sfoară și plini de sînge, exact cum mi-a povestit mie bătrîna că l-a văzut acolo la gară, și mă speriam așa de tare încît nici nu mai știu cum de urcam treptele alea de piatră verde de la coridor, și cînd ajungeam la bucătărie se și speria bătrîna de mine și mă întreba ce am pățit.

Acuma am uitat să-ți spun că pe omul acela pe care l-a tăiat trenul l-au adus la biserică și l-au pus în camera aia mică din dreapta, în care nu intra preotul niciodată, și mie, cînd mă duceam în grădina bisericii pentru că acolo era un prun mic în care mă puteam urca, îmi era foarte frică să mai trec pe acolo, pentru că fără să vreau mă tot gîndeam la el și parcă îl și simțeam în spatele meu și atuncea îmi venea să fug, de nici măcar nu apucam să mă sui în copac să mănînc vreo cîteva prune, pentru că eu le desfăceam întotdeauna înainte să le mănînc, fiindcă unele aveau viermi și mie îmi era greață cînd îi vedeam cum se tot mișcă, dar un copil care mai venea pe la mine zicea că lui nu-i pasă că le poate mîncă și așa, iar atuncea mie mi se făcea și mai scîrbă, și de aia nu am mai avut chef să mă mai joc niciodată cu băiatul ăla.

Dar pe urmă mi-a povestit mie bătrîna despre omul

acela care se aruncase sub tren că era un om rău, pentru că i se lăudase ei odată cum mai demult, pe când era el tânăr, a aruncat într-o prăpastie o mașină cu niște domni, și de aceea după război tovarășii i-au dat și lui un serviciu de șef, dar pe urmă l-au dat repede afară din cauză că se cam apucase de băut și de tot felul de porcării, iar bătrîna spunea că de aia se și aruncase sub tren, pentru că de când îmbătrînise îi tot visa noaptea pe domnii aceia cu mașina și îi tot spunea neveste-sii că el se omoară, că vezi de aia i-au și ascuns pantofii și a ieșit el încălțat cu galoșii ăia vechi și legați cu sfoară, dar bătrîna zicea că așa a fost soarta lui, că fiecare om are o soartă și ce ți-e scris tot ți se întîmplă pînă la urmă și gata.

(nimeni nu poate fi mai tare decît mine – pînă și becul spînzurat de tavan se teme când mă încrunt, sub pașii mei flacoane grele de arome se sparg, anahoreții se frîng sub ispite, păsări încremensc în zbor: atîta putere am să mă lupt cu orele care se năpustesc spre mine, lupi costelivi, doar sînt iscusit viteaz și nimeni nu poate fi mai tare decît mine)

3.

Azi trebuia să plec cu tata pe teren, fiindcă tata se duce cu mașina la oraș unde sînt șefii lui și mi-a promis că îmi cumpără și mie o ciocolată mare, din alea care-mi plac foarte mult.

Era după-amiază și afară era foarte frumos și cald, și atunci a venit și tata cu mașina pe care a oprit-o de cealaltă

parte a străzii, chiar lângă biserică, și m-a chemat să vin imediat pentru că se grăbea foarte tare să plece. Atuncea eu am deschis portița, fiindcă am văzut mașina chiar în fața mea și am pornit să trec strada repede, dar nu m-am uitat în toate părțile așa cum m-au învățat părinții mei să fac întotdeauna când trebuie să trec strada, și chiar atuncea a trecut un camion mare pe drum și era să mă calce, noroc numai că nenea șoferul era lângă mașina lui tata și era atent și m-a prins repede de mână și m-a tras îndată din fața camionului.

Dar eu m-am speriat foarte tare și am început să plîng, iar tata, care era acolo, s-a speriat și el și a început să mă certe, și mi-a spus că nu o să mă mai ducă niciodată cu mașina dacă nu pot fi atent când trec drumul. Eu atuncea l-am rugat frumos să mă ierte, și el a zis că mă iartă, dar să nu mai fac niciodată așa ceva, că de acuma am mai crescut și eu și nu trebuie să mă mai țin tot timpul de fusta lui mama, și că ei se tem foarte tare să nu pățesc eu ceva, pentru că numai pe mine mă au.

Pe urmă ne-am urcat în mașină și am plecat cu toții la oraș, și acolo tata mi-a cumpărat ciocolata aia mare cu lapte pe care mi-a promis-o, pentru că trebuie să știți că tata este un om de cuvînt, dar mi-a zis să nu o mănînc pe toată și să mai las și pentru mîine, că tot a mea are să fie.

4.

Era o zi frumoasă de vară și în anul acela eu trebuia să încep școala, adică să intru pe clasa întâia, că și bătrîna

zicea că o să fie foarte frumos dacă mă întrebă cineva că pe ce clasă ești tu dragă, eu atuncea să-i răspund că pe clasa întâia.

Atuncea a murit și bunicul, dar noi toți îi spuneam bătrînul pentru că era foarte bătrîn, eu cred că avea vreo nouăzeci și ceva de ani, dar era încă tare, fiindcă era tîmplar și lucra toată ziua, și toată viața s-a respectat, că a mîncat bine și la ore fixe, iar înainte de masă lua totdeauna cîte un păhărel sau chiar două de țuică, pentru ca să aibă poftă de mîncare.

Eu cu bătrînul mă cam certam pentru că îmi plăcea să-mi bat joc de el, și atuncea el se enerva foarte tare și ieșea îndată din atelier cu un leț în mînă ca să mă bată, dar eu fugeam repede și el nu mai putea să mă ajungă, iar cînd ne așezam la amiază la masă ne băteam cu picioarele pe sub masă și el se supăra și striga tare la mine, dar eu rîdeam pentru că nu îmi era frică de el. Pe urmă cînd s-a îmbolnăvit nu a mai ieșit din cameră, și era foarte trist, și într-o zi mi-a spus că-mi lasă mie atelierul lui și toate sculele, iar eu m-am bucurat pentru că puteam să mă joc pe acolo cum îmi plăcea mie, fără ca să mă mai certe nimenea.

Și cînd l-au dus la cimitir eu nu eram supărat deloc, și am mers după sicriu tot cu capul sus, ca să vadă oamenii că eu sînt tare și nu tot plîng ca fetele, și abia așteptam să ne întoarcem de acolo ca să pot mîncă din prăjitura aia grozavă cu vișine, pe care o făcuse mama special pentru mine, dar pe care mi-a spus să nu o încep pînă ce nu ne întoarcem de la cimitir.

5.

Pentru că am fost băiat cuminte și am terminat cu bine clasa și am luat și premiu, tata mi-a făcut un cadou foarte frumos, mi-a cumpărat o bicicletă.

Bicicleta era frumoasă și frumos vopsită și avea aripile nichelate și spițe lucioase. Dar fiindcă eram eu prea mic și nu aveam vârsta, miliția nu-mi dădea voie să ies cu ea pe stradă. Dar într-o zi, când tata era plecat la serviciu, eu am luat bicicleta și am ieșit cu ea pe stradă, dar un copil rău m-a împins, iar eu am căzut și m-am lovit la genunchi. Atunci am luat repede bicicleta și am intrat cu ea în curte, dar nu m-am mai dat pe ea acolo, fiindcă mă ustura genunchiul tare de tot. Când a venit tata de la serviciu și m-a întrebat ce am pățit, eu i-am spus că m-am dat cu bicicleta pe stradă, pentru că îmi era frică să nu-i spun adevărat, și atuncea el m-a certat rău de tot și nu mi-a mai dat voie să mă mai plimb cu bicicleta toată ziua, și eu m-am supărat foarte tare, dar nu am plîns, pentru că mă știam vinovat.

De atuncea nu mai ies cu bicicleta pe stradă, pentru că pe acolo circulă mașini care pot să mă calce, și ascult totdeauna de oamenii mai mari.

6.

Bunicul meu este destul de bătrîn și el locuiește la țară într-un sat foarte frumos înconjurat de dealuri.

Bunicul meu lucrează toată ziua pe ogor la cooperativa agricolă de producție, și eu mă duc la el în vacanța de vară,

după ce termin cu bine anul școlar, ca să-l ajut la muncă. Eu am fost și anul acesta la țară, și bunicul s-a bucurat foarte tare când i-am spus că am terminat cu bine anul școlar și am luat și premiu, dar nu am stat prea mult la el, din cauză că era foarte cald pe acolo, și nici mîncarea nu-mi plăcea, pentru că ei mîncă numai carne de pasăre, iar mie nu îmi place carnea de pasăre, și acolo în sat este foarte cald vara și se face și foarte mult praf, și atuncea când plouă nu poți să intri acolo cu mașina mică, numai cu tractorul, pentru că se face mult noroi, și nici lui tata nu-i place să meargă pe acolo, pentru că zice că ce să caute el în văgăuna aia, și că nu-și strică el mașina pe drumul ăla mizerabil, și de aceea ne ducem noi așa de rar pe la ei. Bunicul mai vine pe la noi, dar numai o dată pe an, pentru că este în vîrstă și și cam bolnav, iar autobuzele astea merg încet ca dracu și el se teme să nu i se facă rău pe drum cumva, și să nu mai poată ajunge pînă la noi. Eu aștept ca să vină bunicul la noi, pentru că este un om bun și îmi cumpără de fiecare dată cînd vine cîte o jucărie, dar nu din alea scumpe, pentru că țărani au pensiile mici de optzeci de lei, iar tata spune că bătrînul este și cam zgîrcit.

Eu îi spun moșu, dar la mama nu-i place ca să-i spun așa, că odată cînd m-a pus să-i scriu o scrisoare, eu am început-o cu dragă moșule, și ea cînd a citit-o s-a supărat pe mine că era tatăl ei, și m-a pus să-i scriu din nou și să încep cu dragul meu bunic, și pe urmă mi-a dat doi lei ca să mă duc la poștă și să o pun recomandată, pentru că altfel nu i-o dau porcii ăia, dar eu am rupt-o și am aruncat-o în teracotă, fiindcă nu-mi plăcea să-i spun dragul meu bunic,

de parcă ar fi fost un străin, și când a venit pe la noi și mama l-a întrebat dacă a primit scrisoarea de la noi, eu m-am făcut roșu ca racul dar el a zis că da, și atuncia mie mi-a părut foarte bine, pentru că nu m-a prins mama cu minciuna.

Eu o să merg și vara viitoare la bunicul, pentru că ne-a promis tata că are să ne ducă el pînă acolo cu mașina, ce să facă, fiindcă bunicul nu se simte bine și așa este frumos, ca să ne ducem să-l vedem.

(mă aflu singur în lumea asta, ce bine! O să-mi iau praștia să trag după fete nu mă mai plictisiți atîta cu pozele voastre frumos colorate, cu fețele de pe care bunul simț se șterge ca un machiaj – vreau să scot limba la voi, să nu mai salut doamnele distins care se uită urît la mine și trec pe celălalt trotuar)

7.

Scumpii mei,

Încep scrisoarea așa pentru că mi-ați spus că nu vă place cînd încep scrisoarea cu dragii mei, și de aceea am schimbat începutul, și cred că are să vă placă așa.

Să știți că eu am ajuns cu bine aicea, dar călătoria a fost lungă, fiindcă trenul a oprit în toate gările, și înainte ca să ajung mi-a fost sete că mi s-a terminat apa, dar eu nu am cerut de la alții, fiindcă voi mi-ați spus să nu cer nimic de la alții, ca să nu mă infectez de la vreun nespălat. Pe drum am fost cuminte, și numai o singură dată m-am certat puțin cu un copil care mă tot

poreclea, și când l-am prins eu singur i-am pus o piedică, dar el nu a văzut bine cine i-a pus-o și a căzut și s-a lovit la nas, de i-a și curs sânge. Atuncea el a început să plîngă, și imediat a venit tovarășul profesor care era cu noi, și a întrebat cine a făcut măgăria asta, dar eu nu am spus nimica și mi-a părut bine că nu m-au văzut colegii ca să mă spună.

După ce am ajuns în tabără ne-au și dus la dormitoare, iar eu am intrat mai repede și mi-am ales un pat bun așa cum m-ați învățat voi să fac, care era mai aproape de ușă, pentru că nu este frumos să deranjezi pe alții când te duci noaptea la baie. Am mîncat toată mîncarea pe care mi-ați pus-o cu mine și nu am dat nimic la alții, pentru ca să-mi ajungă mie și să nu rabd de foame dacă nu au să ne ducă în prima zi la masă pînă mai tîrziu. Eu stau cu patul chiar lîngă băiatul acela mai mare pe care l-ați rugat voi ca să aibă grijă de mine, și numai pe el l-am servit din bucată de tort pe care mi-ați pus-o, și și lui i-a plăcut foarte mult. Eu am să încep de mîine să rezolv probleme din culegerea pe care am luat-o cu mine, pentru ca să nu uit materia pînă la toamnă, pentru că numai așa pot să intru la facultate și să devin om.

Acuma trebuie să închei scrisoarea, pentru că îmi este foarte somn, și mîine dimineață ne sculăm la ora 7 și facem careu.

Vă îmbrățișez cu foarte mult drag și vă pup pe toți

O grădină cu copaci înalți

Nu se mai întâlneau de mult cu bătrînul profesor, se pare că plecase din oraș ori poate chiar murise, cine știe, la vîrsta lui cîte nu se mai pot întîmpla? Și-l amintea bine – un ins mărunț, uscat, cu o figură totuși jovială, cu părul alb mereu zburlit, de parcă tocmai urma să apară într-un număr de circ. Capul îi era învelit într-o piele pergamentoasă, cu pete mari, vineții. Semăna cu o mumie de pe care tocmai se luaseră feșele, și era de mirare cum de se poate mișca sau vorbi fără să aibă vreun mecanism ascuns cu grijă, undeva pe sub costumul minuțios periat.

De fiecare dată cînd se întâlneau, se salutau cu o politețe exagerată, fiindcă bătrînul era o persoană respectabilă, iar foștii lui elevi îl priveau chiar și acum cu deferență. Odată, profesorul îi propusese să-i facă o vizită și el acceptase invitația mai mult de formă, ca să nu-l supere pe bătrîn. Într-o după-amiază, cînd se plictisea cumplit fiindcă aproape toți prietenii lui plecaseră din oraș, își aminti de invitația pe care o primise cu destul de mult timp în urmă, și se hotărî să-l vadă pe profesor. Știa că locuiește pe o străduță din centrul orașului, într-o casă joasă, înconjurată de o grădină plină de copaci înalți, neîngrijiți. Găsi destul de ușor locuința, deși nu mai fusese niciodată pe acolo. Împinse ușor porțița de lemn dată cu un fel

de unsoare neagră și îmbâcsită de praf, traversă grădina părăginită și, aplecându-se puțin, pătrunse înăuntru. Profesorul îl întâmpină, cu acea politețe ușor evazivă cu care își nedumerea întotdeauna interlocutorii, și îl invită să se așeze la o masă care se afla exact în mijlocul primei camere, apoi se lăsă cu precauție pe un scaun, chiar în fața vizitatorului. Încăperea era destul de mică și întunecoasă, cu tavanul foarte jos, mobilată sumar cu câteva piese vechi și uzate, pe care erau clădite o mulțime de cărți și reviste vechi. Amănunțele acestea le observă însă cu destulă greutate, fiindcă lumina soarelui, care pătrundea printr-un gemuleț îl lovea direct în față, obligându-l să țină capul plecat și să-și ducă mereu mîna la ochi. Se gîndi atunci că bătrînul își alesese anume locul ca să-și poată studia nestingherit oaspetele, căruia putea să-i observe chiar și cea mai neînsemnată tresărire. Își închipui fără să vrea că se află la un interogatoriu, în fața unui anchetator foarte versat, care-i studia cu o privire rece fiecare tresărire, și nu putu să scape de această senzație pînă la plecare.

Profesorul îl privi cu atenție câteva clipe, desigur că aștepta să i se pună întrebări, sau poate căuta doar un prilej oarecare pentru a începe discuția. Mîna lui mică și uscată se ridica din cînd în cînd de pe hîrtii, ca să îndepărteze un fir de praf ori o scamă de pe pînza veche și pătată care acoperea masa. Într-un tîrziu, oaspetele reuși totuși să se smulgă din amorțeala care îl cuprinsese deîndată ce se așezase la masă și se hotărî să-i arate profesorului cele câteva foi de caiet, acoperite cu un scris mărunt și aproape ilizibil. Acela le luă și, după ce le aruncă o privire grăbită,

i le înapoie, nu înainte de a-i da câteva sfaturi din care nu pricepu mare lucru.

Apoi profesorul începu să vorbească, iar vocea lui slabă și tremurătoare suna neașteptat de plăcut. Aș fi stat ore întregi să-l ascult și să mă las învăluit, copleșit de sunetul acela monoton și atît de odihnitor. De fapt, nici nu pot fi atent la ceea ce spune, poveștile lui mă interesează prea puțin, cu toate că uneori mai ridic ochii spre el, ca să-i dau de înțeles că-l ascult, că fac parte și eu din monologul lui. Între timp, observ că lumina începe să lase loc întunericului, care invadează grăbit mica încăpere. E tîrziu, desigur, dar nu îndrăznesc să privesc la ceas. Pînă și lumina aceea crudă care intra pe geamul din spate s-a domolit mult. Observ cum nori cu desene grațioase traversează micul ecran luminos, ca niște păsări care se duc la culcare. Apoi, culorile se schimbă și se îmblînzesc, alunecînd spre galben, apoi spre un roșu palid, și în cele din urmă se pierd într-un violet sever.

Profesorul continuă să vorbească, dar glasul i se aude din ce în ce mai stins. Obosise, ori poate că se lăsase intimidat de noaptea care ne învăluia. Îi mai disting acum numai părul alb și zburlit, ca o aureolă delicată care îi înconjură creștetul. Apoi vocea se stinge brusc și, fără să înțeleg cum, mă trezesc pe stradă, înaintea porțiței de lemn bine închise, în spatele căreia se întinde o grădină cu copaci înalți.

(cu mîini catifelate umbra norilor mă mîngîie pe frunte – de acum, totul e prea tîrziu, și nu-mi mai rămîne decît să aștept mereu același amurg, sub pînza zdrențuită a cerului)